

Societat

Emergència sanitària

Gairebé 200 malalts provenen dos fàrmacs per frenar el contagi

L'assaig de Can Ruti pretén escurçar el temps que un positiu pot infectar

ANA MACPHERSON
Barcelona

Un fàrmac per a la malària i l'artritis reumatoide i un antiviral dels que es fan servir davant el VIH podrien ser un fre als contagis de coronavirus. No pretén curar la malaltia en la seva manifestació més greu, sinó frenar els contagis d'una manera senzilla i assequible. I col·laborar a escurçar el confinament.

La proposta va arribar fa un parell de setmanes al Departament de Salut per part d'Oriol Mitjà, l'infectòleg que va saltar a la fama en trobar una solució factible per evitar el pian a Papua Nova Guinea, i Bonaventura Clotet, líder des d'Irsicaixa de la lluita contra la sida, a l'hospital Germans Trias.

L'assaig s'ha acceptat amb la màxima celeritat per totes la parts implicades, començant per l'Agència del Medicament, i comença avui. No hi ha temps per perdre. El provaran 199 persones positives al coronavirus que prendran el combinat durant set dies, i només el de la malària un total de 2.850 contactes durant 4 dies.

"La nostra hipòtesi és que així es pot reduir la càrrega viral i, si ho aconseguim, podríem arribar a trencar la cadena de transmissió de la infecció", explica Oriol Mitjà. Mentre no hi hagi vacuna, aquesta podria ser una opció com la que s'utilitza per a la malària en els viatgers o en els tractaments postexposició de persones amb alt risc d'infectar-se del VIH.

El coronavirus del Covid-19 és molt contagiós i té capacitat d'infectar durant 14 dies. En un recent estudi -del qual es parlava ahir en aquestes pàgines- es demostra que pot infectar fins i tot en la fase latent, sense que el portador tingui símptomes i s'hagi pogut adonar que està infectat. "Sabem a més que entre un 10% i un 20% dels contactes s'infectaran, fins i tot un 15% entre els més propers, els familiars", adverteix.

Amb aquesta perspectiva, si la combinació de l'antiviral i la cloroquina aconseguix que la persona infectada deixi de ser infecciosa en menys dies, la progressió del coronavirus es podrà frenar. La medicació als contactes pretén, primer, que no arribi a desenvolupar símptomes, i alhora que deixi de ser infecció en aquesta fase presintomàtica, abans de saber que és positiu.

FRANCISCO AVIA / HOSPITAL CLÍNIC DE BARCELONA

El coronavirus del Covid-19 es molt contagiós i té capacitat d'infectar durant 14 dies; el personal sanitari és col·lectiu de risc

MANÉ ESPINOSA

L'infectòleg Oriol Mitjà, del Germans Trias, lidera l'assaig

"Als positius els farem un seguiment continu perquè creiem que pot deixar de ser infecció en 3 o 4 dies; als contactes, els mesurarem la càrrega viral als 14 dies. Sabrem molt aviat si dona resultats i en tres setmanes es podria decidir si el fem servir per col·laborar a alleugerir la contenció".

afirma Oriol Mitjà. Això seria especialment necessari entre els professionals sanitaris en quarantena i sense símptomes.

"Tenim pressa per posar-lo en marxa per aquest motiu", assenyala Robert Fabregat, director

de Recerca del Departament de Salut. "Saber resultats tan aviat, en 21 dies, i fent servir medicaments llargament provats i de bon preu, permetria estendre'l ràpidament perquè els positius infectin menys i per reduir el temps de confinament dels contactes. A falta de vacuna, podria ser una mesura molt efectiva a qualsevol país, inclosos els que no tenen manera d'afrontar una epidèmia com aquesta", assenyala Fabregat.

Per què dos medicaments?

"Perquè actuen sobre el creixement del virus per dues vies diferents", assenyala Oriol Mitjà. Aquesta és una de les claus de l'èxit dels tractaments antivirals en el VIH: atacar per diversos fronts. El fàrmac de la malària, la hidroxicloroquina, "té dos efectes: d'una banda inhibeix la via d'entrada del virus a la cèl·lula i de l'altra actua contra el seu creixement dins de la cèl·lula. En diversos estudis xinesos ja s'apunta aquest efecte. L'antiviral, el Dauranavir, té un efecte inhibidor d'un enzim, la proteasa, que és dins del virus i l'ajuda a créixer".

L'estimació de l'èxit: que la transmissió es redueixi entre un 15% i un 5%. "Un 10% menys de contactes infectats podria arribar a trencar la transmissió de la infecció", assenyala l'investigador.

EFFECTE IMMEDIAT

En 21 dies se sabrà si realment redueix la ràpida transmissió del coronavirus

LA HIPÒTESI

Un medicament per a la malària i un antiviral contra el VIH sumen dues vies d'atac

"El nostre punt de partida és que les úniques mesures de prevenció amb què comptem davant d'aquest coronavirus nou és l'aïllament i la quarantena. Però això depèn totalment de com de complidor sigui cada pacient. Si no se segueix al peu de la lletra i surt a

LA VISIÓ DEL METGE

Antoni Trilla
Hospital Clínic - Universitat de
Barcelona - ISGlobal

La malaltia Covid-19 serà estacional?

Una de les preguntes per a les quals encara no tenim resposta. Per estacionalitat entenem l'aparició o reaparició i circulació més intensa d'un agent infecciós en una època de l'any. Una àmplia majoria de malalties infeccioses té un component estacional.

Hi ha diversos factors que contribueixen a l'estacionalitat. Els més rellevants són els factors ambientals com la temperatura i humitat, sobretot per a virus respiratoris com la grip. El virus de la grip circula i es transmet durant tot l'any, però té un patró estacional: les epidèmies comencen al final de l'any i arriben al seu pic al gener-febrer a l'hemisferi nord (hivern). El virus de la grip es transmet millor si fa fred sec. La temperatura i la humitat baixes n'afavoreixen la persistència en les microgotetes que expulsem

quan respirem. Si fa calor, els virus gripals s'inactiven més fàcilment. Si la humitat és alta les microgotetes es queden menys temps suspeses a l'aire. El virus ho té llavors més difícil per infectar-nos.

Els factors socials, com el contacte dels nens a les escoles o els nostres hàbits de vida, diferents a la tardor-hivern que a la primavera-estiu, també són importants. Quan fa fred acostumem a estar més temps dins de casa o al lloc de treball i ventilem menys aquests espais.

Els coronavirus que causen el refredat comú tenen un component estacional clar. Predominen en els mesos freds de l'any, com passa amb la grip. El SARS coronavirus va aparèixer a la tardor-hivern i, després de crear una epidèmia més localitzada, va desaparèixer del mapa. El MERS coronavirus té transmissió localitzada a la península

Aràbiga, relacionada majoritàriament amb animals (camells) i no té una estacionalitat clara.

Hi ha molts models matemàtics que simulen el comportament del Covid-19 i proven de predir-ne l'evolució. No s'han pronunciat clarament sobre l'estacionalitat. Els epidemiòlegs solen dir que tots aquests models estan equivocats, però alguns són útils.

L'estacionalitat suposaria que el nou coronavirus es quedés entre nosaltres i reaparegués cada temporada, probablement amb algunes característiques diferents en anys successius, en els quals també hi hauria més població immune. Si aquesta nova malaltia es comporta o no com una malaltia estacional, ho sabrem només quan arribi la primavera.

@ToniTrilla

passar, s'encomana. L'eficàcia de la mesura és, per tant, limitada i molt variable", recorda.

"Un altre nivell d'actuació és el de les mesures adoptades per a aquests 14 dies, que forcen l'aïllament. Aquest tractament és addicional als aïllaments. Si funciona, i ho sabrem aviat, reduirà els contagis i el temps d'aïllament necessari, perquè els positius deixaran d'encomanar en pocs dies, i també es reduirà el de quarantena dels contactes, que quedaran protegits per aquesta barrera farmacològica", vaticina.

El canvi de protocol, pel qual ja no es fan proves a tots els casos sospitosos, sinó només als greus, ha afegit certa dificultat al reclutament de voluntaris. Ara s'oferirà a aquells qui facin la prova en un hospital però els enviïn a casa per la seva lleugeresa. Es repartiran entre casos positius de l'àrea d'influença de Can Ruti, de Barcelona i a Igualada, on es concentra un elevat nombre de positius (ahir sumaven 70, 41 d'ells sanitaris, i diversos centenars de contactes). "Si hi hagués un nou focus amb molts contagis, també es faria allà. És on més benefici podem obtenir", explica Robert Fabregat.

Un equip d'infermeres i metges de l'Institut Català de la Salut portarà els tractaments i els controls al domicili dels participants, mentre la investigació es farà des de la Fundació Lluita Contra la Sida, de l'hospital Germans Trias.

D'altra banda, dividireu tres hospitals del País Basc, Madrid i Catalunya (el Clínic) van entrar a participar en un assaig per tractar pacients greus i menys greus. Es tracta d'un antiviral, Remdesivir, que és un assaig promogut pel mateix laboratori, a Itàlia, França, Alemanya i ara Espanya. El medicament no està aprovat per cap agència del món, però sí que s'està fent servir mentre no se'n demostra la seguretat i benefici en casos molt greus de coronavirus, dins del concepte d'ús compassiu, quan no es té cap altra opció terapèutica.

En aquests moments, a l'Organització Mundial de la Salut hi ha registrats més de 250 assaigs dedicats al coronavirus. I Catalunya participa, a més del de l'antiviral per a malalts greus i el combinat per minimitzar els contagis, en la investigació d'una vacuna i en la de noves proves ràpides de detecció. Es treballa contra rellotge. ●

Salut no desaconsella fer servir l'ibuprofèn en pacients del Covid-19

Un tuit del ministre francès de Salut n'assenyalava un suposat agreujament

Diverses persones a l'entrada d'una farmàcia a Barcelona ahir

FRANCESC BRACERO
Barcelona

La utilització d'un inflamatori com l'ibuprofèn en el tractament amb pacients del Covid-19 va fer saltar les alertes disabte arran d'un tuit del ministre francès de la Solidaritat i la Salut, Olivier Véran. "La presa d'antiinflamatoris (ibuprofèn, cortisona...) podria ser un factor d'agreujament de la infecció. En cas de febre, prengui paracetamol", va assenyalar. "Si ja està prenent antiinflamatoris o en cas de dubte, demani consell al seu metge", va afegir el responsable sanitari.

Les consultes a partir d'aquest missatge es van disparar arreu del món. Agreujats els efectes del coronavirus medicament popular com l'ibuprofèn? La resposta de la conse-

lleria de Salut, segons un document intern, és que "en aquest moment no hi ha cap nova evidència ni motius per establir una contraindicació de l'ibuprofèn com a tractament de símptomes menors, si es fa servir d'acord amb les recomanacions de la fitxa tècnica, les dosis recomanades i durant períodes breus". "Tampoc -indica- no hi ha cap evidència que doni suport a una alarma específica en la infecció per coronavirus".

Salut explica que el missatge del ministre francès es basa en una alerta general que l'Agència Nacional de Seguretat dels Medicaments (ANSM) de França va emetre l'abril del 2019. S'apuntava a indicis trobats en una retrospectiva de 18 anys en aquell país, en què es van registrar unes 900 notificacions. La conclusió era que es

ESTUDI ANTERIOR

L'alerta sorgeix d'un estudi d'infeccions víriques i bacterianes publicat el 2019

PRUDÈNCIA

La Generalitat també assenyala que el paracetamol és una alternativa adequada

podia sospitar d'"una gravetat més gran en alguns casos d'infeccions bacterianes i víriques exposades a ibuprofèn i keto-

profèn. El document de Salut assegurava que aquesta mena d'"estudis observacionals" com el de

l'agència francesa "són útils per a la generació de senyals, però amb limitacions inherents per a l'establiment de relacions de causalitat".

Per als experts de la Generalitat en Salut, "l'àmplia utilització de l'ibuprofèn com a tractament simptomàtic en múltiples processos lleus i greus de tipus infecciosos fa molt difícil establir una relació de causalitat entre l'exposició a l'ibuprofèn i un risc augmentat d'infeccions greus".

En qualsevol cas, hi ha altres eleccions. Salut recorda que "el paracetamol és una alternativa terapèutica adequada, que presenta un perfil de seguretat més benigne que els antiinflamatoris no esteroidals pel que fa a risc cardiovascular, hemorràgic i renal, per la qual cosa és una opció preferent de tractament en la majoria de casos i especialment en persones amb edat avançada" o diverses patologies. "No s'ha de sobrepassar -recorda- la dosi de 4 grams de paracetamol al dia".

El text explica que l'alerta de Véran no es refereix a cap evidència a partir de l'experiència de tractament del Covid-19, ja que per la seva data d'emissió (abril del 2019) i el seu ampli espectre d'observacions (entre l'any 2000 i el 2018) és una indicació a tenir en compte per a "qualsevol infecció vírica o bacteriana".

Salut assenyala que a l'estudi francès hi ha diversos factors que poden fer entendre que no és conclouent. "Cal inscriure l'avertència feta pel ministre francès en aquest context de precaució en termes generals en qualsevol circumstància infecciosa, ja que no hi ha dades addicionals sobre aquesta qüestió", apunta el text. Conclou que "en aquest moment no hi ha cap nova evidència ni motius per establir una contraindicació de l'ibuprofèn com a tractament de símptomes menors". ●